

Implementació del camp magnètic arbitràriament orientat en QDs:

Josep Planelles

17 de febrer de 2016

1 Teoria

Una partícula confinada de càrrega q i massa m_0 , en presència de camp magnètic, presenta un Hamiltonià,

$$\mathcal{H} = \mathcal{H}^0 + \mathcal{H}^B = \frac{(\mathbf{p} - q\mathbf{A})^2}{2m_0} - \frac{q\hbar}{2m_0} \boldsymbol{\sigma} \cdot \mathbf{B} + V \quad (1)$$

Per tant,

$$\mathcal{H}^B = \frac{q^2 \mathbf{A}^2}{2m_0} - \frac{q \mathbf{A} \cdot \mathbf{p}}{m_0} - \frac{q\hbar}{2m_0} \boldsymbol{\sigma} \cdot \mathbf{B} \quad (2)$$

on hem assumit que usem el gauge de Coulomb ($\nabla \cdot \mathbf{A} = 0$) i escrivim $\mathbf{p} = \hbar\mathbf{k}$, $\mathbf{k} = -i\nabla$, per tal d'explicitar les unitats. Per a forats $q = |e|$.

Un camp magnètic arbitrari $\mathbf{B} = (B_x^0, B_y^0, B_z^0) = B_0(\sin\theta \cos\phi, \sin\theta \sin\phi, \cos\theta)$ pot ser generat pel potencial vector $\mathbf{A} = \frac{1}{2}(zB_y^0 - yB_z^0, xB_z^0 - zB_x^0, yB_x^0 - xB_y^0)$, per al qual és immediat comprovar que $\nabla \cdot \mathbf{A} = 0$.

Calculem

$$\begin{aligned} \mathbf{A}^2 &= \frac{B_0^2}{4} [x^2 (\cos^2\theta + \sin^2\theta \sin^2\phi) + y^2 (\cos^2\theta + \sin^2\theta \cos^2\phi) + z^2 \sin^2\theta \\ &\quad - zy \sin 2\theta \sin\phi - zx \sin 2\theta \cos\phi - xy \sin^2\theta \sin 2\phi] \end{aligned} \quad (3)$$

$$2\hbar \mathbf{A} \cdot \mathbf{k} = B_x^0 \hat{L}_x + B_y^0 \hat{L}_y + B_z^0 \hat{L}_z = \mathbf{B} \cdot \hat{\mathbf{L}}$$

Calculem ara els termes $\langle u_j | \mathcal{H}^B | u_i \rangle | f_i \rangle$:

$$\begin{aligned} \langle u_j | \frac{q^2 A^2}{4m_0} (|u_i\rangle | f_i \rangle) &= |f_i\rangle \langle u_j | \frac{q^2 A^2}{4m_0} |u_i\rangle = \delta_{ij} \frac{q^2 A^2}{4m_0} |f_i\rangle \\ \langle u_j | \frac{q\hbar}{m_0} \mathbf{A} \cdot \mathbf{k} (|u_i\rangle | f_i \rangle) &= |f_i\rangle \langle u_j | \frac{q}{2m_0} \mathbf{B} \cdot \hat{\mathbf{L}} |u_i\rangle + \delta_{ij} \frac{q}{2m_0} \mathbf{B} \cdot \hat{\mathbf{L}} |f_i\rangle \\ \langle u_j | \frac{q\hbar}{m_0} \boldsymbol{\sigma} \cdot \mathbf{B} (|u_i\rangle | f_i \rangle) &= |f_i\rangle \frac{q\hbar}{2m_0} \langle u_j | \mathbf{B} \cdot \boldsymbol{\sigma} |u_i\rangle \end{aligned} \quad (4)$$

Per tant, la matriu que actua sobre les components $|f_i\rangle$ de la envolupant és, amb $\mu_B = \frac{q\hbar}{2m_0}$,

$$\mathbb{H}^B = \frac{q^2 A^2}{2m_0} \mathbb{I} - \mu_B \mathbf{B} \cdot \left(\frac{\mathbb{L}}{\hbar} + \boldsymbol{\sigma} \right) - \mathbb{I} \sum_i^{x,y,z} \frac{q B_i}{2m_0} \hat{L}_i \quad (5)$$

L'acció de les bandes remotes queda incorporada pel canvi de la massa lliure m_0 per la massa efectiva. Aquesta influència de les bades remotes a través de canvis en la massa sembla ser rebutjable en el terme Zeeman.[1, 2] Seguint aquest mateix criteri, únicament modifiquem l'eq. (5) amb les assignacions següents:

$$\begin{aligned} \frac{A^2}{m_0} &\rightarrow \frac{A_x^2 + A_y^2}{m_\perp} + \frac{A_z^2}{m_z} \\ \frac{A_i k_i}{m_0} = \frac{B_i \hat{L}_i}{2m_0} &\rightarrow \frac{A_i k_i}{m_i} \end{aligned} \quad (6)$$

Cal tenir en compte que cal canviar el signe del dos termes, atès que el signe de la massa de forats és negativa. Ara be, el coeficients A_i inclouen el signe, per tant, en principi, cal no canviar res. Però cal tenir en compte també que, d'acord amb el model de JPCM,[2] cal que amb el model d'una banda (o de bandes no interaccionats) electrons i forats siguin imatges especulars. Per tant, en incloure multiplicant els coeficients A_i en el primer i tercer terme – i no afectant el terme on apareix μ_B –, els tres termes han de tenir signe positiu:

$$\mathbb{H}_{ij}^B = \delta_{ij} \left[\frac{q^2(A_x^2 + A_y^2)}{2m_\perp^{(i)}} + \frac{q^2 A_z^2}{2m_z^{(i)}} + \sum_i^{x,y,z} \frac{q A_i}{m_i} \hat{p}_i \right] + \mu_B \mathbf{B} \cdot \left(\frac{\mathbb{L}_{ij}}{\hbar} + \sigma_{ij} \right) \quad (7)$$

on q és el mòdul de la càrrega de l'electró i, e.g., $m_\perp^{(1)} = m_0/(A_2 + A_4)$.

Finalment, si considerem que el sistema està compost per regions amb diferent massa efectiva, caldrà tenir en compte que mentre que dins de cada regió la massa és constant i per tant a efectes d'integració en la cel·la unitat de les funcions de Bloch tot és com si la massa fos constant, aquesta no ho és per a l'envolupant. Per tant, $q \frac{A_i}{2m_i} \hat{p}_i \neq \hat{p}_i q \frac{A_i}{2m_i}$ i l'equació anterior caldrà escriure-la tenint en compte aquesta falta de commutació:

$$\mathbb{H}_{ij}^B = \delta_{ij} \left[\frac{q^2(A_x^2 + A_y^2)}{2m_\perp^{(i)}} + \frac{q^2 A_z^2}{2m_z^{(i)}} + \sum_i^{x,y,z} \frac{q A_i}{2 m_i} \hat{p}_i + \frac{q}{2} \hat{p}_i \frac{A_i}{m_i} \right] + \mu_B \mathbf{B} \cdot \left(\frac{\mathbb{L}_{ij}}{\hbar} + \sigma_{ij} \right) \quad (8)$$

Referències

- [1] van Bree J, Silov A Y, Koenraad P M, Flatté M E and Pryor C E 2012 *Phys Rev. B* **85** 165323.
- [2] J. Planelles and J.I. Climente 2013 *J. Phys.: Condens. Matt.* **25** 485801.